

BADANIA I ANALIZY PRZYRODNICZE
FIRMA "CYGNUS"
STANISŁAW CZYŻ
ul. Krakowska 27; 32-340 Wolbrom
tel. 668 839 528; cygcyg@wp.pl

Stanisław Czyż

**EKSPERTYZA ORNITOLOGICZNA
DOTYCZĄCA BUDYNKU MIEJSKIEGO PRZEDSZKOLA NR 13
W CZĘSTOCHOWIE PRZY UL. GWIEZDNEJ 2 W ZWIĄZKU
Z PLANOWANĄ TERMOMODERNIZACJĄ ORAZ O WYMAGANYCH
KOMPENSATACH PRZYRODNICZYCH**

FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA
Stanisław Czyż
"CYGNUS"
ul. Krakowska 27, 32-340 Wolbrom
NIP 574-147-43-14 cygcyg@wp.pl

19.04.2022

Stanisław Czyż
WŁAŚCICIEL FIRMY

Wolbrom, kwiecień 2022

Ekspertyza ornitologiczna/chiropterologiczna				KARTA KONTROLI OBIEKTU - wypełnić pismem drukowanym																	
imię, nazwisko eksperta		STANISŁAW CZYZ																			
nazwa obiektu		MIEJSKIE PRZEDSZKOLE NR 13																			
adres obiektu - kod poczt.		miejscowość		ulica		nr domu															
42-200		CZĘSTOCHOWA		GWIEZDZNA		2															
właściciel obiektu - nazwa, adres		GMINA MIASTO CZĘSTOCHOWA UL. ŚLĄSKA 11/13 42-200 CZĘSTOCHOWA																			
osoba ze strony właściciela do kontaktów - imię, nazwisko				tel.		e-mail															
zarządzający obiektem - nazwa, adres		DIREKCJA MIEJSKIEGO PRZEDSZKOLA NR 13 UL. GWIEZDZNA 2 42-200 CZĘSTOCHOWA																			
osoba ze strony zarządzającego do kontaktów				tel.		e-mail															
mgr Renata SOWULA - DYREKTOR PRZEDSZKOLA (34) 361 3766						-															
firma wykonująca prace remontowo-budowlane obiektu - nazwa, adres		BRAK DANYCH																			
osoba ze strony firmy rem. do kontaktów				tel.		e-mail															
data kontroli obiektu		godz. od	godz. do	temperatura powietrza	słonecznie zachmurzenie: całkowicie częściowe	opady brak przelotne ciągle	wiatr brak słaby silny														
17.04.2022		8 ⁰⁰	11 ⁴⁵																		
typ obiektu		blok z wielkiej płyty	budynek wielorodzinny w innej technologii	budynek. jednorodzinny	budynek biurowy	budynek przemysłowy															
inne - opis		BUDYNEK W TECHNOLOGII TRADYCYJNEJ																			
Dane budynku		liczba kondygnacji	wysokość budynku w m	długość w m	szerokość w m	czy jest stropodach tak/nie	ocieplenie stropodachu - brak - płyty z wełny mineral. - granulatu wełny mineral. - granulatu styropianowy - fibra celulozowa														
pojedynczy segment A		1	5m	46	10-14	TAK	BRAK														
segment B		1		6,5	8																
segment C		1		6,5	10																
segment D		1		6,5	10																
segment E		1		6,5	8																
Dane stropodachu/strychu		typ stropodachu - jednospadowy do środka - dwuspadowy na zewnątrz	wysokość stropodachu - najniższa w cm	wysokość stropodachu - najwyższa w cm	wysokość stropodachu wzdłuż osi środkowej budynku	najniższa wysokość od strony - pn - wsch - pd - zach	ściany stropodachu wykonane z: - płyty betonowej - cegły														
pojedynczy segment A		JEDNOSPADOWY	BRAK SPECYFICZNYCH DANYCH				60-80														
segment B																					
segment C																					
segment D																					
segment E							80														
Dane o liczbie otworów w stropodach/strychach.		I. otworów wentylacyjnych w stropodachu				I. otworów otwartych				I. otworów zamkniętych				I. otworów zamkniętych co najmniej od 2 lat				szacowana I. otworów zajętych przez ptaki			
		pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach
pojedynczy segment A		13	-	1	-	6	-	1	-	7	-	-	-	7	-	-	-	2	-	-	-
segment B		-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
segment C		-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
segment D		-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
segment E		-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Dane o liczbie innych miejsc lęgowych		I. szczelin i innych nisz w elewacji				I. szczelin niebezpiecznych dla ptaków				I. nisz gniazdowych gołębi miejskich				I. gniazd oknówek na elewacji				- budki dla ptaków			
		pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach
pojedynczy segment A		}	BRAK	}	BRAK	}	BRAK	}	BRAK	}	BRAK	}	BRAK	}	BRAK	}	BRAK	}	BRAK	}	BRAK
segment B																					
segment C																					
segment D																					
segment E																					

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach Ekspertyza ornitologiczna chiropterologiczna					KARTA KONTROLI OBIEKTU - druga strona - wypełnić pismem drukowanym																						
Gatunki zwierząt zasiedlające budynek	jerzyk				wróbel domowy				gołąb miejski				jaskółka oknówka				kawka										
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba par										
	stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana								
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach							
pojedynczy segment A																											
segment B																	2	-	-	-							
segment C																	-	-	-	-							
segment D																	-	-	-	-							
segment E																	-	-	-	-							
Gatunki ptaków zwierząt zasiedlające budynek	szpak				pustulka							nietoperze										
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba osobników										
	stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana								
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach							
pojedynczy segment A	-	-	-	-																							
segment B	-	-	1	-																							
segment C	-	-	1	-																							
segment D	-	-	1	-																							
segment E	-	-	1	-																							
Zalecane liczby budek do umieszczenia na remontowanym budynku	jerzyk				kawka				pustulka							nietoperze										
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba par										
	stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana								
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach							
pojedynczy segment A					2	-	-	-																			
segment B					-	-	-	-																			
segment C					-	-	-	-																			
segment D					-	-	-	-																			
segment E					-	-	-	-																			
Zalecane liczby budek do umieszczenia na sąsiednich budynkach lub drzewach	jerzyk				kawka				pustulka				wróbel domowy				SZPAK										
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba par										
	stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana								
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach							
pojedynczy budynek nr 1																											
budynek nr 2																											
budynek nr 3																											
budynek nr 4																											
drzewo nr 1																											
drzewo nr 2																											
drzewo nr 3																											
Opis planowanych/ prowadzonych prac remontowo-budowlanych	ocieplenie elewacji:				ocieplenie stropodachu:				przebudowa budynku				rusztowania:				otwory do stropodachu:				szczeliny w elewacji:						
	- dopiero rozpoczęto				- dopiero rozpoczęto				- dopiero rozpoczęto				- stawiane				- otwarte				- są otwarte						
	- zaawansowan. w połowie				- zaawansow. w połowie				- zaawansowana w połowie				- ustawione				- w trakcie zamykania				- wszystkie zamknięte						
- kończone				- kończone				- kończone				- rozbierane				- zamknięte				- w trakcie zaślepiania							
- zakończzone				- zakończzone				- zakończona				- zdemontowane				grubość ocieplenia ścian:											
planowane				ocieplenie elewacji				ocieplenie stropodachu				przebudowa budynku				ustawienie rusztowań				zaślepianie otworów				zamknięcie szczelin			
Wyniki kontroli stropodachu				skontrolowano:				- nieocieplony				brak czynnych gniazd (jaj, piskląt, inukubujących ptaków dorosłych)				są gniazda z poprzedniego sezonu				są czynne gniazda							
				- cały stropod.				- ocieplony:								- ile				- ile							
				- część stropod.				- płytami z wełny mineralnej								gat. ptaków:				gat. ptaków:							
				- ok. % pow.				- granulatem wełny mineralnej																			
								- granulatem styropianu																			
								- fibłą celulozową																			

Fot. 1. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, busynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – widok z góry. Zaznaczono umowny podział na segmenty na potrzeby niniejszego opracowania

Fot. 2. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji północnej segmentu A. Widoczne otwory wentylacyjne do stropodachu - zabezpieczone (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 3. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji północnej oraz elewacja zachodnia segmentu A. Widoczne otwory wentylacyjne do stropodachu - zabezpieczone (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 4. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji północnej segmentu A. Widoczne otwory wentylacyjne do stropodachu - zabezpieczone (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 5. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji północnej oraz elewacja wschodnia segmentu A. Widoczne otwory wentylacyjne do stropodachu - zabezpieczone (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 6. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji północnej segmentu A. Widoczne niezabezpieczone otwory wentylacyjne do stropodachu. Przy dwóch z nich obserwowano **kawki** *Corvus monedula* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 7. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja zachodnia segmentu A (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 8. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja wschodnia segmentu A (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 9. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja zachodnia segmentu B (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 10. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu B. Oznaczono niezabezpieczone otwory wentylacyjne przy których obserwowano **szpaki** *Sturnus vulgaris* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 11. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu A oraz elewacje: wschodnia segmentu B i zachodnia segmentu C. Oznaczono niezabezpieczony otwór wentylacyjny jako dogodnie miejsce lęgowe dla **szpaka** *Sturnus vulgaris* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 12. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu C. Oznaczono niezabezpieczone otwory wentylacyjne jako dogodnie miejsca lęgowe dla **szpaka** *Sturnus vulgaris* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 13. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu A oraz elewacje: wschodnia segmentu C i zachodnia segmentu D (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 14. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu D. Oznaczono niezabezpieczone otwory wentylacyjne przy których obserwowano **szpaki** *Sturnus vulgaris* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 15. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji południowej segmentu A oraz elewacja: wschodnia segmentu D (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 16. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji południowej segmentu A oraz elewacja: zachodnia segmentu E (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 17. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu E. Oznaczono niezabezpieczone otwory wentylacyjne przy których obserwowano **szpaki** *Sturnus vulgaris* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 18. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja wschodnia segmentu E (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

1. Nazwa obiektu **BUDYNEK UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ – MIEJSKIE
PRZEDSZKOLE NR 13**

2. Adres obiektu **ul. Gwiazdna 2, 42-200 Częstochowa**

3. Imię nazwisko eksperta **Stanisław Czyż**

4. Data kontroli **15.04.2022**

5. Opis zakresu uzyskanych informacji

1. uzyskałem wszystkie potrzebne informacje - tak/nie

6. Opis zastanej sytuacji

Obiekt:

- NIEREMONTOWANY

a) planowany termin remontu **2022/2023**

b) zakres planowanego remontu (ocieplanie ścian, stropodachu, zamknięcie otworów wentylacyjnych, okienek w stropodachu, strychu):

planuje się wyłożenie ścian zewnętrznych budynku materiałem docieplającym w postaci styropianu, nałożenie tynku i pomalowanie elewacji. Ponadto docieplenie przestrzeni stropodachu granulatem lub płytami wełny mineralnej (lub innej substancji) oraz wymianę stolarki okiennej.

c) ocena liczby potencjalnych miejsc lęgowych jakie będą utracone w wyniku prac remontowo-budowlanych - osobno dla poszczególnych gatunków:

kawka Corvus monedula – 2

szpak Sturnus vulgaris – 3

d) liczba miejsc niebezpiecznych dla ptaków, do których dostęp musi zostać zamknięty jak szczeliny wokół rynien, niebezpieczne przewężenia konstrukcyjne itp. (podać liczbę i opisać):

po dociepleniu przestrzeni stropodachowej należy bezwzględnie w sposób trwały zabezpieczyć otwory wentylacyjne prowadzące w obszar stropodachu przed możliwością dostania się tam ptaków. Materiały docieplające stropodach uważane są za szkodliwe dla ptaków i mogą powodować ich śmiertelność.

e) informacje na temat planowanych w czasie remontu zmianach konstrukcyjnych jak wymiana rynien, zmiany w elewacji, inne zmiany, które mogą stwarzać nowe niebezpieczeństwo dla ptaków (wymienić, wskazać lokalizację w budynku i sugerowane sposoby zabezpieczenia tak by nie stanowiły niebezpieczeństwa dla ptaków),

nie przewiduje się

f) liczba otworów w stropodachu / okienek strychowych

łącznie, część zabezpieczona w sposób dostateczny, część posiada uszkodzone kratki zabezpieczające, część jest niezabezpieczona

g) występowanie gołębi miejskich w stropodachu lub na strychu czy w innych niszach (opisać): **nie stwierdzono**

6. Wnioski z kontroli:

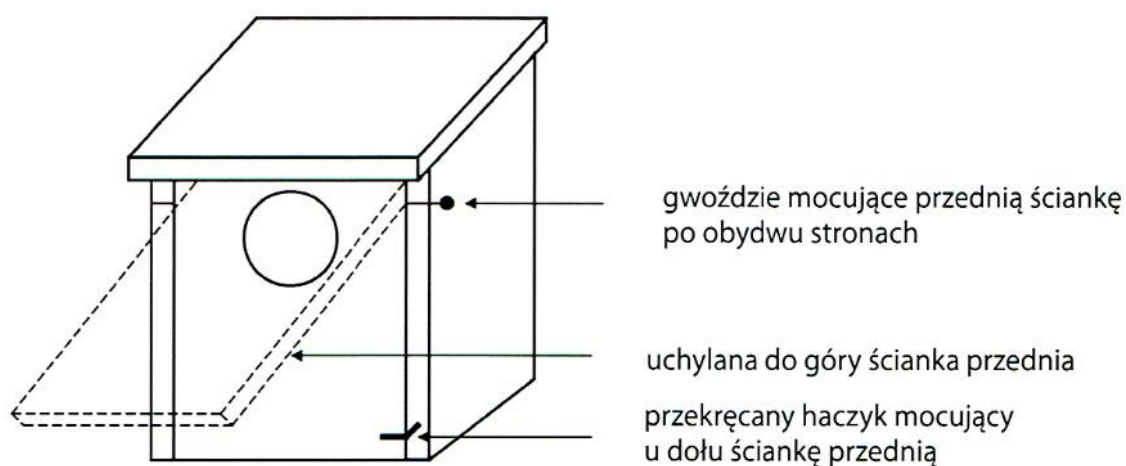
MOŻNA WYDAĆ ZEZWOLENIE NA PRZEPROWADZENIE PRAC TERMOMODERNIZACYJNYCH NA OPINIOWANYM BUDYNKU PO SPEŁNIENIU NASTĘPUJĄCYCH WARUNKÓW:

1. Budynek jest siedliskiem lęgowym **kawki** *Corvus monedula* i **szpaka** *Sturnus vulgaris*.
2. Inwestor powinien wystąpić do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach z wnioskiem o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów określonych w Ustawie o ochronie przyrody. Wniosek o wydanie stosownego zezwolenia znajduje się pod poniższym linkiem:

<https://www.gov.pl/attachment/5708bb5c-89e6-4e2f-a7bc-9a2a0ec11fbd>

3. W związku z trwającym okresem lęgowym ptaków prace termomodernizacyjne na elewacjach, gdzie stwierdzono występowanie ptaków z gatunków chronionych oraz w obszarze stropodachu mogą być prowadzone dopiero po zakończeniu sezonu lęgowego u kawek i szpaków czyli **nie wcześniej niż od 01 lipca 2022**. Zakończenie sezonu lęgowego u tych gatunków powinien potwierdzić ornitolog sprawujący nadzór przyrodniczy podczas prac termomodernizacyjnych. Na pozostałych fragmentach elewacji prace mogą być prowadzone bez obwarunkowań związanych z okresem lęgowym ptaków. planowanymi pracami termomodernizacyjnymi w sezonie lęgowym 2022, należy do 15 marca 2022 roku zabezpieczyć wszystkie istniejące szczeliny na budynku
4. W ramach kompensaty przyrodniczej należy zamontować **na elewacji północnej segmentu A - 2 (skrótowe) budki lęgowe dla kawek (fot. 19). Na drzewach rosnących od strony południowej budynku należy zamontować 3 budki lęgowe dla szpaków.**
5. Wygląd oraz wymiary (skrótowej) budki dla kawek pokazano na ryc. 1. Miejsce montażu budek dla kawek pokazano na fot. 19. Budki dla kawek powinny być wmontowane w warstwę dociepleniową i przymocowane bezpośrednio do ściany.

6. Wygląd oraz wymiary budki lęgowej dla szpaków pokazano na ryc. 2. Budki powinny być zamontowane na wysokości ok. 4-5 metrów nad poziomem gruntu, pionowo na pniu drzewa, otworem wlotowym skierowane na południowy-wschód.
7. Budki lęgowe dla ptaków powinny być wykonane starannie, dlatego należy rozważyć możliwości zakupu budek u profesjonalnych wykonawców niż wykonywać je we własnym zakresie. Budki lęgowe należy zabezpieczyć przed działaniem czynników atmosferycznych, szczególnie opadów (daszki pokryte papą lub cienką blachą, ściany zaimpregnowane). Budki umieszczone na elewacji mogą być malowane w dowolnym kolorze.

Wymiary budki dla kawek: przód – 35x24,7 cm, tył – 40x25 cm, boki – 29x35x40 cm, spód – 25x25 cm, daszek – 33x34 cm, śr. otworu wlotowego – 9,5 cm. W dnie 4 otwory 0,5 cm do odprowadzania wody

Ryc. 1. Wygląd oraz prawidłowe wymiary budki lęgowej dla kawki (w wersji skróconej)

Ryc. 2. Wygląd oraz prawidłowe wymiary budki lęgowej dla szpaka

Fot. 19. Częstochowa, Gwiezdna 2 – budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja północna segmentu A. Zalecane miejsce montażu **dwóch (skróconych) budek lęgowych dla kawek** w ramach kompensaty przyrodniczej.

Wolbrom, 19.04.2022

.....
miejsowość, data

Janina Pez
.....
podpis eksperta

Uwarunkowania prawne

Regulacje prawne odnoszące się do ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających obiekty budowlane zawarte są w wielu aktach prawnych, w tym: w Ustawie o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 roku i Rozporządzeniu do tej ustawy z 16 grudnia 2016 r., Ustawie Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r., Ustawie o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie z 13 kwietnia 2007 r., Ustawie o ochronie zwierząt z 21 sierpnia 1997 r. i jej nowelizacji z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawie Prawo budowlane z 7 lipca 1994 r.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U z 2016 r. poz. 2183)

Na podstawie art. 49 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134) zarządza się, co następuje:

§ 8 pkt. 1. W stosunku do dziko występujących ptaków należących do gatunków, o których mowa w lp. 479 w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania i chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj
- 6) niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd;
- 8) umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych;

§ 9. Wprowadza się następujące odstępstwa od zakazów:

- 1) zakaz usuwania gniazd, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd z budek dla ptaków i ssaków;
- 2) zakaz usuwania gniazd, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne;

§ 10. W stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą oraz częściową, o których mowa w lp.1-478 i 480-592 w załączniku nr 1 oraz w lp. 1-210 w załączniku nr 2 do rozporządzenia stosuje się następujące sposoby ochrony:

1. inwentaryzowanie, ocena stanu zachowania, monitorowanie stanowisk, siedlisk, ostoi i populacji zwierząt oraz prowadzenie i udostępnianie baz danych dotyczących ich stanowisk i ostoi;
2. zabezpieczenie ostoi, stanowisk i siedlisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi;
3. ustalanie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków;
4. wykonywanie zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan populacji lub siedlisk zwierząt polegających na:
 - g) budowie sztucznych miejsc lęgowych, wodopojów,
 - h) dostosowaniu sposobów i terminów wykonywania prac agrotechnicznych, leśnych, rybackich, budowlanych (w tym hydrotechnicznych), remontowych i innych, tak aby zminimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich siedliska